

Орол гарди—олам гарди

Хеч муболагасиз айтиш мумкинки, Орол денгизининг халокати ва уни кузариб қилиш...

вину Урта Осиёга оқизиб бериш устун қўйлади. Бирок бошқа тақлифлар ҳам борки, уларда Помир муамликари эришини тегаштириш ҳам, Эълоб дарёсини Оролга буриш ҳам, Волга-Орол канали ҳам, Устиюртнинг ерости сувларидан фойдаланиш ҳам, дарё хавзаларида сувнинг ёмири ёдириш ҳам, сув омборларини бўшатилиш ҳам, Каспий денгизини сувини Оролга келтириш ҳам учирайди.

бир хил: денгизнинг фақат тақридан олиб келинган сув билангина тўдирилиши мумкин. Оролни халокатдан қутқаришга қодир бўлган ҳақиқатда сув регионини ўзида йўқ қаред бор? Айтилади, Оролни Сибирь дарёлари ёрдамида қутқариш мумкин деган фаразлар устун келиди. Аммо узунлиги 2500 километр, кенлиги 180—200 метр бўлган канални қазиб учун камидан 20—25 йил зарур. Ҳаётдан денгиз шунча вақтга

кини бор. Денгизларнинг бири халокатли тарзда қўқабган, иккинчиси эса халокатли тарзда тошайтган бўлса-да, улар ўртасидан фарқ жуда катта: Каспий 18—20 метр паст, Орол эса 38 метр баланд. Шундай экан, Каспий ҳозирдан ҳам тез ўсса-да, суви Оролга ўзи оқиб келиши ҳақида гап бўлиши ҳам мумкин эмас. Демак, лоақал Амударё — Узбой ўзанигача туташтирувчи канал бўлиши, сувни кўтариш, кўтариш ишига ўзини бағишлайдиган илмий нафислар, мухаддису техниклар ҳам топилади.

ТАБИАТНИНГ ЎЗИ ЁРДАМГА КЕЛМОҚДА...

сув ресурсларига доир тақлифларни алоҳида таъкидламоқчимиз. Унда деҳқончилик тарихини ўзгартириш, намсевар ва сувтаълаб экинлар майдонини қисқартириш, суғоришни мўҳкамлаш усулларини жорий этиш, санаоғда сувни тарқор фойдаланиш, ирригация ва мелiorация тармоқларини қайта қуриш, иложи бўлган ҳамама жойда сувни қаттиқ тегаши масаласи кўтарилади.

чи дарманкан? Муаммондан яхши хабардор кишилар — олимлар, гидрогеология соҳаси мутахассисларининг фикрича, денгизнинг икки-уч йиллик умри қолган, ҳоло. Шу мўддатдан сўнг денгизни кўтариш ҳақидаги гаплар мутлоқ бефойда: Орол тамомла ўлади, ёрдамга ҳам ҳожаат қўймайди. Бунга йўл қўйиб бўладими? Ахир инсоният негуси авлодларнинг қатъий суворни бизни даҳшатга солмайдими?

анда ҳам бир неча жойда кўтариш зарур. Бунинг учун эса жуда кўп миқдорда электр қуввати кераки, бу наара мазкур регионда ҳозирча йўқ. Сувни кўтариш учун ҳаддан ташқари улкан насос қуриласан ҳам даркор. Уларни қареддан олиш керак, деган саволлар кўндалан турибди. Эҳтимол, канални қазиб (у жуда мураккаб бўлишига қарамай) осон кўтар, Чунки мамлакатимизда яхшигина йўналирилган портлатиш технологияси мавжуд. Шундай экан, канал қурилиши мураккаб муаммолар сирасига кирмайди.

ЭЪЗОЗЛАНГАН САНЪАТ

Уста Ортик Файзуллаев «Мусавир» ишлаб чиқариш бирлашмасининг устоз ганч ўймакорларидан. Шу кунгача у яратган ўймакорлик асарлари дунёнинг барча қитъаларида намойиш қилинди.

КИРГИЗИСТОН ХАБАРЛАРИ ХИТОЙДА КЎРГАЗМА ОЧИЛАДИ ШУ йилнинг октябрь ойида Хитой Халқ Республикаси Шинжон-уйғур мухтор районининг Урумчи шаҳрида Киргизистон халқ ҳўжалиги ютуқлари кўргазмаси очилди.

УШДА ҚЎГИРЧОҚ ТЕАТРИ КИРГИЗ драма театри қишида болалар қўғирчоқ театри ташкил этилди. У ўзининг илк томошаси — Юлий Данэлининг «Темиртўти хангомалари» эртаги асосида тайёрланган «Тенгиздаги қўғирчоқ» спектаклини жақжи болакайлар эътиборига ҳавола этиди.

«МЕРОС—МЖКА» НОВҚАТДАГИ Кўжар мактабининг муаллими Жамол Матсоқов янги енгил автомобиль яратди. Унга «Мерос — МЖКА» деб ном берди.

МУАЛЛИФ олган сурат.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

Олтой дарёчилари шимол нефчиларининг буортмасини бекордилар: улар Тюмень ва Томск вилоятлари газ-нефть янги қурилишлари учун 250 миң куб метр табиий тош ва 25 миң миң куб метр йиғма темир-бетон этказиб бердилар.

зинаси очилди. Улардан иккинчиси Соколов ва Сербий темир рудаси конларида топилди. У ерда итисошлаштирилган комплекс қурилиши кутиб ўтирмай, асл металл қўймаларини олиш учун бор ҳақларини моллаштиришга аҳд қилдилар.

* Долзарб мазвуда суҳбат

ТОШКЕНТ-КЕМЕРОВО: ДЎСТОНА АЛОҚАЛАР МУСТАҚАМЛАНМОҚДА

14 октябрь кунин Тошкентда Россиянинг Кемерово вилояти билан Ўзбекистон республикасининг Тошкент вилояти ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланди.

Биз Ўзбекистонга санаот молларини қўлаб етказиб берамиз. Уларнинг қиймати 200 миллион сўм баҳоланади. Имзоланган шартномага мувофиқ ўттиз кун ичида Тошкент вилоятининг Кемеровода ва Кузбасснинг Тошкентда доимий ишлайдиган ваколатхоналари ташкил этилади.

— Узбекистонга етказиб бериладиган маҳсулотлар тўғрисида батафсилроқ гапириб берамиз. — Кемерово — асосан санаот вилояти. Аҳолининг 98 фоизи моддий ишлаб чиқариш соҳасида банд бўлса, атиги 2 фоизи қишлоқ ҳўжалиги билан шуғулланади. Биз ҳар йили ўнлаб миллион тонна кўмир қазиб чиқарамиз, юз миң кубометрлаб ёғоч тайёрлаймиз, бир неча миллион тонна шўлат эритамиз. Ўзбекистонга маҳсулот етказиб бериш тўғрисида гапирганидан булсан, биз республиканинг пўлатга эҳтиёжини қондираемиз, сизларга 7—8 миллион тонна кўмир жўнатамиз.

Худойназар Тўймақов ва уларнинг қўлидаги ҳўшлар билан уларнинг қўлидаги ҳўшлар билан уларнинг қўлидаги ҳўшлар билан...

Кечаси билан челақлаб қўйган ёғир хотира тонгда бироз тин олди. Лекин, кун буйи осмон ҳам мўстам тўтандай, қовоғини очмайди. «Мозори қадим» қабристонини анча одам йилган. Қабристоннинг арми ам-яшил ўзбор, ярни паст-баланд ўрнатилган суратли ёдгорлик бўлиб, ўйлаётганинг негизинида икки-уч ойча олдин пайдо бўлган оддийгина қабр устиде икки донегина савсангў қўйилган эди.

Қўни-қўшилар ёру оламдан бемаҳал қўз юрган ота-она қабрлари устиде қоша бўлмаса ҳам, номлари ўйиб ёзилган оддийгина бир парча тошин қўйсалар, кифоя. Бундан етимчаларнинг боши осмонга етиши, табиий. Шу

шайларни ўқиб, тайини йўқ ишкорларнинг хаёли савобда эмас, фақатгина мўмай пул топши бўлганини пайқайсан. Ахир, бу ёзувлар бир йил—икки йиллик эмас, авлоддан-авлодга тарихдан-тарихга ўтувчи мерос-ку! Тагин ҳали ўймай туриб қаб-

зирамада қўйиб қақшаб ётган қабристонларни дўзахга ўшлатасиз. Чунки у ерлардаги қабристонлар йилнинг ўртасида ҳам усти гуллаб, яна ҳам янги қабристонлар маҳсуслар лагери атрофиндагидек зарғаб кетган темир панжаралар билан эмас, чиройлигина, манзарали иҳота даррактари, девор ёки қўрилмиги, нақшнинг панжаралар билан ўралса, ҳар ким ўзига таалуқли авлод қабри устига гул экиб, бир парчагина тошда марҳумнинг номи, туғилган йили, вафот этган кунини битиб, бир тупдан манзарали ёки мевали даррактарни қўйиб, унинг вақти-вақтида қабристонга бориб турса ўша жойлар ободу қўрам, марҳумлар ўрни шод бўларди.

Қабр ва қадр

Савридан ЗАЙНИЙ. Абдул Назор МУҲАММАД. Самарқанд ноҳияси.

ҚИЗИЛТЕПА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЭХТИЕЖ МАЖБҮР ҚИЛДИ РАЙОН аҳолига янгилик хизмат кўрсатиш бошқармаси корхонасида қовуш ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Қишлоқ ХОНАДОНЛАРИГА «ЗАНГОРИ ОЛОВ» ЖУМҲУРИЯТ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ қишлоқларни газ ва кўчимлик сув билан таъминлаш мақсадларини тўғрисидаги фармонию оловдорлар амалии ш билан мавоб берайтирлар.

соч, Ғойибон, Сўфён синга-ри қишлоқлар шў йилнинг ўтган даврида газлаштирилди. Янгида «Москвал» жамоат ҳўжалигининг Тошмачит қишлоқи аҳолисининг қовоғинида қовоғини қўшилди. 40 хонадонга табиий газ киритилди. Ҳўжалик бошқаруви район газлаштириш идораси билан ҳамкорликда қолган қишлоқларни ҳам «зангори олов»

билан таъминлаш чораларини кўрмоқда. НАВБАТ — ЖАҲОН БОЗОРИГА АҲОЛИНИ ш билан таъминлаш мақсадида икки қорхоналар ташкил этилди. Уларнинг хизмат доираси кенгайиб, қуввати ортақдас. АБДУРАҲИМ Каримов очган кичик санаот қорхонаси-

да дастлаб гилаллар тўқила бошланганди. Кейинчалик қилин тайёрлаш ҳам ўзлаштирилди. Қуввати тобора ортиб бораётган бу қорхона маҳсулотларини харидорнинг бўлиб қолди. Уни нафақат қизилтепалликлар, балки қўшни туманлардаги аҳоли ҳам тиёқ билан сотиб оляпти.

Туркистон Жумҳурияти ва Хоразм вилоятидаги турдош қорхоналарда маляка ошириб қайтган ишчилар ҳозир бежирим, ранго-ранг қилинлар тўқийтапти. Жаҳон бозорига валютаси сотиладиган қилинлардан бир нечтаси тайёрлаб қўйилди.

ИЙЛ бошида Наманган шаҳрининг Чорсу даҳасидаги Мулла Қирғиз мадрасаси Урта Осиё ва Қозғистон мусулмонлари Диний бошқармаси ихтиёрига берилган эди. Янгида бу даргоҳда диний билим юрти очилиши маросими бўлди. Унга 15 ашдан 30 ёшгача бўлган 60 та ўсири ва йилгилар қабул қилинди.

Жамоа ҳўжалиги қурмоқда

ВИЛОЯТНИНГ Қалдирғоч қишлоқ қорхонаси Шовот районидеги жамоа ҳўжалигининг мева-сабазот консерва заводи ордан йиллар ўтиб, шиша идишлар тақчиллигига дучор бўлишни ҳеч ким ҳавола қелтирмаганди. Мамакатдаги иқтисодий бекорлик қишлоқ қорхонаси ишига ҳам жиддий зарба уриб, Сибирлик, қозғистонлик истеъмолчилар билан тузилган шартномаларнинг бажарилишини ҳавф остига қолдирди.

Танлов имтиҳонлари диний ақида, фикр йиллари, Қуръони каримни ўқишга асосланди. Тўрт йиллик тахсилда араб, инглиз тилларидан ташқари ҳуқуқшунослик фани ҳам мукаммал ўргатилди. Мадрасаси, Диний бошқарма 100 миң сўм пул ўтказди, Вилоят халқ таълим бошқармаси талабаларини етарли ўқув қуроллари билан таъминлади.

